

NOTAT

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Departementet

Koncern Jura
J.nr. 2019 - 22829
Ref. ASTMT/SAHHE
Den 2. september 2020

Notat om lovforslag om ændring af miljøskadeloven, lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (ændring af operatørens handlepligt samt indførelse af visse definitioner)

Problemstilling

Reglerne om miljøskader, der er en implementering af miljøansvarsdirektivet, skal ændres som følge af en henvendelse fra EU-Kommissionen. I henvendelsen angav EU-Kommissionen, at den danske implementering af miljøansvarsdirektivets definition af ”beskyttede arter og naturtyper” og de økonomiske ansvarsfrihedsgrunde i miljøansvarsdirektivet skal være direktivnær. På den baggrund besluttede regeringen at ændre implementeringen.

Lovforslag om ændring af miljøskadeloven sendes i høring 2. september 2020 med en frist på fire uger og forventes fremsat november I med henblik på ikrafttrædelse 1. februar 2021.

Lovforslaget

Miljøansvarsdirektivets formål er at forebygge og afhjælpe fremtidige større - dvs. væsentlige/betydelige - skader på jord, vand og beskyttede arter og naturtyper og levesteder for arter (miljøskader). Det grundlæggende princip i direktivet er, at den, der er ansvarlig for erhvervsmæssige aktiviteter, der indebærer en risiko for miljø eller natur, også er ansvarlig for miljøskader eller overhængende fare for miljøskader på miljø og natur som følge af disse erhvervsmæssige aktiviteter. Den ansvarlige skal forebygge en miljøskade eller en overhængende fare for miljøskade, og hvis miljøskaden er sket, skal den ansvarlige afhjælpe skaden og afholde alle omkostninger i den forbindelse (forureneren betaler-princippet).

Lovforslaget implementerer miljøansvarsdirektivets definition af ”beskyttede arter og naturtyper” (direktivets artikel 2, stk. 3, litra a) og b)) og de økonomiske ansvarsfrihedsgrunde i miljøansvarsdirektivet (artikel 8, stk. 3, litra a) og b), og 8, stk. 4, litra a)). Lovforslaget rummer således to forhold:

Den ansvarliges handlepligt ved en miljøskade samt indførelse af en godtgørelsesordning

Det foreslås, at den ansvarlige for en miljøskade i overensstemmelse med direktivet altid er ansvarlig for forebyggelse og afhjælpning af en miljøskade, men at den ansvarlige ikke altid skal bære omkostningerne hertil. Der foreslås derfor også indført en godtgørelsesordning.

Forureneren betaler-princippet fraviges således i visse tilfælde. Miljøansvarsdirektivets artikel 8, stk. 3 og 4, indeholder en række grunde, hvorefter den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for miljøskade kan blive fritaget for omkostningerne forbundet med forebyggende og afhjælpende foranstaltninger. Disse grunde betegnes samlet som de økonomiske ansvarsfrihedsgrunde. De økonomiske ansvarsfrihedsgrunde finder anvendelse, hvis miljøskaden eller den overhængende fare for sådan skade a) er forvoldt af tredjemand og er indtrådt til trods for, at passende sikkerhedsforanstaltninger var truffet, b) skyldes overholdelse af påbud eller instrukser udstedt af en offentlig myndighed med undtagelse af påbud eller instrukser som følge af en emission eller hændelse, der skyldes den ansvarliges egne aktiviteter, eller c) skaden er forvoldt ved en emission eller

begivenhed, der udtrykkeligt var tilladt i medfør af og fuldt ud i overensstemmelse med betingelserne i en tilladelse eller med regler, der er så detaljerede, at disse kan sidestilles med en udtrykkelig tilladelse, og som ikke skyldes den ansvarliges uforsvarlige adfærd.

I den gældende lovgivning har den ansvarlige for en miljøskade ikke en handlepligt, såfremt miljøskaden er omfattet af disse fastsatte situationer. Det vurderes dog, at dette ikke er i overensstemmelse med miljøansvarsdirektivet. Udkastet til lovforslag indebærer derfor, at den ansvarlige for en miljøskade altid vil have en handlepligt, også i de tilfælde hvor, den ansvarlige ifølge de økonomiske ansvarsfrihedsgrunde kan få dækket afholdte omkostninger forbundet med miljøskaden.

For at den ansvarlige kan få dækket sine afholdte omkostninger i de ovennævnte tilfælde, foreslås det at etablere en godtgørelsesordning, hvorefter den ansvarlige kan få afholdte omkostninger i forbindelse med forebyggelse og afhjælpning af miljøskader godtgjort.

Definitionen på "beskyttede arter og naturtyper"

Implementeringen af miljøansvarsdirektivets definitionen på "beskyttede arter og naturtyper" (artikel 2, stk. 3 litra a) og b)) i miljøskadeloven foreslås også ændret. I den gældende implementering er definitionen på "beskyttede arter og naturtyper" implementeret i miljøskadeloven således, at "beskyttede arter og naturtyper" er blevet angivet i selve lovteksten som "beskyttede arter eller internationale naturbeskyttelsesområder", mens direktivets nærmere definition, kun er blevet delvist nævnt i bemærkningerne.

Det foreslås med en ændret formulering i miljøskadeloven, at ordlyden af definitionen af "beskyttede arter og naturtyper" i miljøansvarsdirektivets artikel 2, stk. 3, litra a) og b), gengives i miljøskadeloven så tæt på direktivets ordlyd, som det er muligt.